

Dykkende vannfugler kan være utfordrende å artsbestemme. I hvert fall hvis du kun skal forholde deg til et bilde av en fugl som er i ferd med å dykke, og som ikke viser de mest åpenbare kjennetegnene. Av 44 deltakere klarte imidlertid 19 å korrekt bestemme praktærfuglen i forrige runde. Det er helt åpen i tetstriden i årets konkurranse, og du har derfor gode grunner til å avgi svar også i årets tredje runde!

Konkurransereglene

1. I Vår Fuglefauna vil det bli presentert fuglebilder der artenes identitet ikke er oppgitt. Dersom du på grunnlag av bildet mener å kunne identifisere arten, kan du oppnå en viss poengsum pr. bilde.
2. Du kan sende inn besvarelse på begge bildene, men kun ett forslag pr. bilde! For hvert riktig svar oppnår du den poengsum som er angitt. Dersom besvarelsen er feil, får du like mange minuspoeng som du ville fått plusspoeng om besvarelsen hadde vært korrekt.
3. Besvarelsene for hver gang må være innsendt til VFs redaksjon innen angitt tidsfrist. I hvert hefte kommer nye spørsmål, sammen med svarene på forrige rundes bilder og navn på vinner.
4. Bildene i hvert hefte utgjør en egen konkurranseomgang, der premien er en bok/CD/DVD fra Natur og Fritid AS. Premien tilfaller den som har flest poeng i runden. Dersom flere innsendere har like poengsummer foretas loddtrekning blant disse.
5. Sender du inn besvarelser fra flere runder, vil poengsummene dine bli lagt sammen ved årets utgang. Den som har flest poeng totalt, vinner hovedpremien — som er en kostbar Swarovski kvalitetskikkert velegnet til fuglekikking! Dersom flere innsendere skulle stå med lik poengsum til slutt, vil det bli ekstrarunder med bilder på internett for de involverte helt til en vinner kan kåres.
6. Konkurransen er åpen for alle medlemmer av NOF, med unntak av dem som av ulike årsaker er kjent med svarene på forhånd. Redaktørens vurdering av hvem dette måtte gjelde er eneveldig. Redaktøren og fotografen av det aktuelle bilde er konkurransens jury i tvilstilfeller.

Slik går du fram

Konkurransen går ut på å artsbestemme fuglene på de to bildene. Svarene ser du i neste nummer, og dine svar må sendes til oss innen **1. november 2009** via e-post til vf@birdlife.no.

Rundens bilder er begge av arter påtruffet i Vest-Palearktis – og du kan med rett svar sikre deg i alt 4 poeng. Oppgavene er ikke nødvendigvis svært vanskelige, men vær oppmerksom på at du også kan score minuspoeng (se reglene)! Derfor kan det kanskje svare seg å la være å foreslå noe til et bilde dersom du er usikker – du kan likevel svare på det andre bildet.

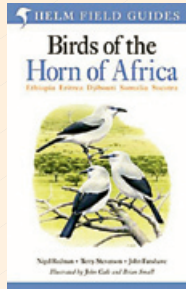
1 poeng: Nok en gang var det kunnskapen om lerker og piplerker som skulle settes på prøve i Fotonøtta. Første utfordring i forrige rundes antatte enkleste nøtt var å plassere fuglen i riktig familie. Klarte man det, unngikk man mange fallgruber. Riktig svar var **trelerke** *Lullula arborea*, noe flesteparten svarte, med 28 svar. Resten av svarene fordelte seg mellom heipiplerke *Anthus pratensis* (10), sanglerke *Alauda arvensis* (5) og tartarpiplerke *Anthus richardi* (1). Førsteintrykket av fuglen er en noe kraftig spurvefugl med markerte ansiktstegninger. At fuglen sitter på en ledning, er nok med på å lede tankene vekk fra lerkefamilien, men oppførselen er ikke ukjent hos trelerke. Trelerke har dessuten betydelig smalere nebb enn mange andre lerker, dette forvirret trolig mange. Summen av tegninger i ansiktet og bryst burde likevel være avslørende: merk de tydelige avsatte lengdestrekene i øvre bryst, sammen med nøttebrune øredekkere. Heipiplerke vil ikke kunne framvise en slik tydelig overøystrek som fuglen på bildet. Bare i svært slitt drakt vil den kunne ha en slik jevnt lys grunntone og

Flotte premier i 2009!

For året 2009 følger vi nok en gang opp med kikkerten Swarovski EL som førstepremie i Fotonøtta! Det er importøren av Swarovski – Design Optikk i Sandnes – som raust gir oss denne kvalitetskikkerten i premie.

Natur & Fritid AS deler ut en premie til en av dem som oppnår flest poeng pr. omgang. For konkurransen i Vår Fuglefauna 3-2009 er det den nye boka *Birds of the Horn of Africa* som er premien!

ustrekeede flanker, og vil i en slik drakt også ha blass og nokså utegnet hode. Sanglerke og trelerke har overfladisk sett nokså like hodetegninger, spesielt gjelder dette dersom man ikke får sett at overøystreken går betraktelig lenger bak i nakken hos trelerke. Merk den fyldige brunfargen på øredekkerne hos trelerke, med tydelig svart innramming av bakre, øvre del av øredekkere, noe som vises på bildet. Dette var kanskje den mest avslørende og sikreste enkeltkarakteren for å plassere arten. Sanglerke har heller ikke like fine tegninger i brystet. Tartarpiplerke har noe likhet i brysttegningene med trelerka, men vil aldri oppvise en slik kontrast blant annet mellom overøystrek, øredekkere og isse. Trelerke, Utsira, okt. 2004. Foto: Martin Eggen.

3 poeng: Utfordringen på rundens siste nøtt ligger først og fremst i fuglens vanskelige positur, bildet er tatt i det fuglen dykker. I felt er det vanskelig å legge merke til detaljer når fugler beveger seg, og disse kjennetegnene får også mindre oppmerksomhet i felthåndbøkene. 28 personer så likevel at dette var en **praktærfugl** *Somateria spectabilis*, en hann. Av andre forslag var den langt slankere og mindre havelle *Clangula hyemalis* (8) mest populær, etterfulgt av teist (2) *Cepphus grylle*, polarlomvi *Uria lomvia* (2), alkekonge *Alle alle* (1), ærfugl *S. mollissima* (1), stormsvale *Oceanodroma leucorhoa* (1) og bøffeland *Bucephala albeola* (1). Fuglen på bildet ser overveiende svart ut, i

kontrast til enkelte hvite tegninger. Vi ser en svart stjert med bred basis, svart rygg som går langt opp mot vingefestet og svarte, spisse vinger. Vi ser hvite gumpsider og hvite dekkere på vingen (arm). Fuglen er kraftig som mange andre ender, med vingene halvveis ute når den dykker. Kombinasjonene av tegninger tilsier praktærfugl. Havelle har ikke svart stjert, bare mørkt midtskille på stjert. Voksne hanner av havelle har hvite felt langs kroppen ved vingefestet, så her var det lett å bli lurt. Ser man nøye på bildet, ser man at det er på vingene fuglen på bildet har sine hvite felt. Teist vil ikke vise de hvite gumpssidene. Polarlomvi og alkekonge har ikke hvite dekkere på armen lik praktærfuglen. Ærfugl-hannen har nokså like tegninger som sin slektning,

men har hvit rygg med svart kile, mens fuglen på bildet har svart nedre del av rygg. Stormsvale har bare antydning til midtdeling av hvit overgump, og ikke tydelig hvite gumpflekker. Den har heller ikke hvite dekkere på armen, men bare lysere diagonalbånd skapt av lysere dekkere. Bøffeland viser hvit vingebakkant slik kvinand gjør. Praktærfugl, Bodø havn, mars 2009. Foto: Håvard Eggen.

Av de 19 som svarte rett på begge nøtter ble **Jørn Roger Gustad, Frei** trukket ut som vinner! Han får tilsendt boken *Shorebirds of the Northern Hemisphere* fra Natur og Fritid AS. Vi gratulerer!

Martin Eggen

Forrige rundes fugler - i andre positurer

